

loshih... prihodnjič, da svet izve, kakšne namene naš župnik s farani!

Dr. Vseznalec. Op. u. r. Medtem se je vršila tudi volitev ključarja in se je pri temu tako rajnalo, kakor že dolgo ne. Poročali bi tako prihodnjič!

Sv. lanž dr. p. Dragi „Štajerc“! Moramo biti pritožiti, kakšni so naši klerikalci. Vsi smo zavzeti za uvedenje nemške šole, ali naši nasprotniki so lagali. Zlasti eden je, katerega je za danes izpustimo, ki je lagal, da smo ga za podpis silili. To ni res! Le en slučaj naj ta lažnik pove! Drugi nasprotnik zopet rekel, da kdor hoče imeti nemško šolo, naj sam postavi. S takimi bedarjimi se je našlo ljudje izneveriti. Sram vas bodi, črnhni, razmi ljudstvu potrebno znanje nemščine negete. Vemo, da se širi največ hujskarije in učiteljev in posameznikov. Ali odgovorili vemo tudi mi — klin s klinom!

Napredjaki.

* *

iz Smartna pri Velikovcu. Dragi „Štajerc“, nisim privoli mi malo prostora za te zagribe klerikalce. Mislim da še celo nihče ni opipod tega črnega gnezda. Vsak bralec teh stic si lahko misli, da je življenje dveh „nadmajakov“ v vasi med takimi bogatimi črtami, enako, kakor ono ove med zgrabljivi volkovi. Ker je naprednjak Terpečnik bolj nemški kakor slov. in sicer trden kakor skala se se tiči pravice; to je pa tem klerikalnim sedom sol v očesih. Omeniti moram nekaj tice od cerk. ključarja v Št. Štefanu, p. d. rad v Rutah, kateri je na 18. t. m. nad pozornico Terpečnik izlival žveplo iz ust in tako spgnal svojo sveto jezo. (Šlo se je zavoljo tega „prilaza“ v njegovemu pašniku). Ker se svet. Terpečnik ne uda njegovi volji, ga je tako razburilo, da je rekel posestnici Terpečnik: „Beračiča, nisi imela toliko masti, ko biva tvoja krava v nevarnosti, da bi si mogla ali pomagati, si prišla k meni po njo!“ — „Beračiča, saj bi ne prišla, ko bi poprej vedla da ni je to zdravilo tako na srcu zrastle; pa je bila plačati, ali nisi vzel denarja; menda pa, da v prepiru lažje se stem pobahaš. Res ta ključar Kovač nam naprednjakom predri kakor turški sultan. Kar se sam ni upal del to posestnico izvršiti, nabujskal je svojega stalina, da naj kamenje v njo meče, kar je ni ta smrkolin storil. Če hočem vse svinjateh čeruhov pojasniti potrebujem preveč statora. Omenil bi še rad drugega soseda, s katerim je imel posestnik Rebernik pri sodnji zasviti, radi neke poti, katero je pokosil; gosp. če je bila pot tvoja, zakaj si 20 K poprednijal? In tretji klerikalec gosp. L. stanujoč no cerkve Smartna, kaj Vas briga kaj bojo ali otroci Terpečnika? On jih bo zredil sam pa ste poslali svoje v kloster. To si zamnite; več kaj, če bo treba, prihodnjič.

Vsedež.

iz Rožne doline. Glej, gladovne prvaške glančke, kako bi se radi že zdaj, ko jih se prah duhovniške hiše drži, z mastnimi farani ali in navrh še njihovo hujskarsko „žejo“ vsali! Najrajši bi se vsi vkup v Borovljah kalirali, ko bi jim gospod župnik štacijon z tega prepustil... Kdo ve, ali je selskemu gnanemu Janezu že tako „vroče“ postalo el sneženimi gorami, da bi si tudi v nižje, rje fare žele? ... Kaj pa podljubelski „proter“ k temu rečejo? Ali imajo tudi misel, „brliner“ morebiti tja gor v sv. Margareto prenesiti in gosp. Sercerja prepoditi? ... bos! Take gospode, ki zapete ove na „štriku“ celovee vledejo, da bi tam namesto „heil“ le „njo“ klicali in katerim je zavoljo njihne nevarnosti vlak pred nosom odkuril, bi jih šmarječani ne „pobasali“... Prvaški „pete-bleki“ le potrošajte se z vašimi nevoščljivimi gami in ne mislite, da vam bomo pustili „rujave grebene“ v lezo zrasti...

iz Rožne doline. „Luftballon“ iz Glinčkega „grosloknerrja“ se nam žeče telegrafira: Sparkartni ati na to menda po kakem sedajnem prvaškem „hakelnu“ zvohal, da bodo Glinčani še najpotoj doživeli, taki, kakoršnega

hašpijovi indijanerji na otoku G. — Menda so precej „rubelnov“ za tisto čudno „luknjo“, ki „rujave“ solze požira, — špendirali, da bi prvaštvo čisto v grund ne prišlo. Tako je eden drugemu, drugi tretjemu in meni pa „nevemkdo“ pravil. ...

iz spodnih Borovlj. Šimen „Gros“, ti si nas tedaj, ko je slavni „Mir“ z našim protestom imel opraviti, pod nos dregnil, rekoč: „Tako vas more mazati!“ — Mi te pa zdaj vprašamo: „Ali si kaj bral v „Štajercu“ o tebi in tvojih somišelnikov? Kako se na to počutite? ... Ker pa vidimo, da se tako kielo držite, kakor bi jesih pili, ja, da nekateri celo „živkelne pod klobukom nosijo“ — in nam ne daš odgovora, ti pa prav tiho na uho zasepetamo: „Tako vas more „biksati“! — Dolžni ostati bilo bi grdo!“ — Zdaj ste plačani, in ako nas zopet podregate, potem pride zopet krtača in tedaj bi vas tako dolgo ribali, da bi se krog in krog „svetili“... Upamo pa, da še imate pameti ne samo za ljubljanski „Mir“, ampak tudi za občinski mir... Z praktično pesnico, ki smo jo od „Mir“-a izposodili in jo še le danes-seveda popravljenonazaj vrnemo, sklenemo spomina vredni „manever“, katerega je prvaški „ultimatum“ v 33. broju v Ljubljani dne 3. velikega srpana 1907 Kdo bi to mislil, To je pa sila, Da je prvaška dhavdra, Po nosu dobila... Ti — tudra — tedra — to — Trara — a — a — a —!

Št. Lipš pri Žoneku. (Strasten agitator kaznovan*) Naš župnik Alojzij Hutter p. d. Lojzej je strgal ob času državnobzorskih volitev veliko črevljev. Letal je od vasi, švigal od hiše do hiše, nesel pete od koč do koč in v imenu Grafenaverja špeh prodajal. Prišla je ta vboga para k Brežjaku na Plaznice in tam samolastno izpolnil glasovnico. Nekdo, ki ima nekaj pameti v glavi in poguma v srcu, je malo hladil vroče srčice milega duhovnega pastirčka. Naznanil je celo stvar sodnji. Stvar je prišla celo do deželnega sodišča in v obravnavi dne 13. septembra je bil črnosukni petobrusce kaznovan z globo 50 kron ali 3 dni „špekhamre“. Vrh tega se mu je odvzela volilna pravica za deželni in državni zbor za dobo šestih let in dalje mora plačati vse štroške. Ubogi Lojzej, tako se nam smiliš, da smo že pretočili praškafor britkih solz: 1. čevlje stragi, 2. spanje žrtvovati, 3. jezik brusiti, 4. globo plačati, 5. zgubiti pravico delati za edino pozveličujoče poslance! Iz celega srca ti klicemo „Heil!“

Novice.

„Štajerčev“ kmetjski koledar je v delu in zide v kratkem. Ceno smo določili na 30 k r a j-carjev (60 vinarjev). Koledar bode obsegal čez 80 strani z najboljšo vsebino. Vse kar kmet in delavec ali obrtnik rabijo, bode v koledarju. Kdor jih 10 kupi, dobi enega zastonj. Mi imamo že zdaj več tisoč naročil. Kdor hoče koledar dobiti, naj se gotovo tako j naroči. Inzerati v koledarju stanejo cela stran pred besedilom 30 K, v besedilu in na platnicah 35 K, za besedilom 30 K. Trgovci, obrtniki, inzerirajte v koledar! Vsi na delo za naš koledar!

Kmetjski sinovi v zimsko šole! Celovška „Bauernzeitung“ piše: „Čas prihaja, da se morajo naznaniti oni mladi ljudje, ki hočejo obiskati v prihodnji zimi kakšno poljedelsko zimsko šolo. Žalibog se nahaja še veliko nezaupanja in nemarnosti do zimskih kmetijskih šol. Eden pravi: „tega ne nucamo“, — „mi tudi nismo imeli takih šol“ — drugi zopet meni: „mi ne rabimo študiranih kmetov“... Kdor je danes prepričan, da kmeti ne potrebujejo strokovnjaške izobrazbe, temu ni pomagati. Znano je vendar, kaj se vse od kmeta zahteva. Ali ima kmet menda lažje nego trgovec v svoji prodajalni ali obrtniki? Res je tako! Kmetijsko delo je najtežje delo in celo življenje se mora kmet učiti in učiti, da zamore izhajati na svoji grudi. Kmet mora biti delavec, ki se ne boji truda, — kemik, ki pozna snovi zemlje, —

*) Pisali smo o tej obsodbi že v zadnji številki, vkljub temu naj ponatisnemo še ta dopis.

botanik, ki se razume na rastlinstvo, — mora biti dostikrat sam živinozdravnik, — mora znati računati, — kmet mora z eno besedo izobraziti človek biti!

Hujskanje proti nemški šoli. Celjska „Deutsche Wacht“ prinaša v svoji 75. številki zanimiv članek, kateremu posnemamo sledeče: „— V politiki slovenskih hujskaveh ne najdemo niti ene samostojne misli. V vseh stvareh oponašajo le češke vzore. Danes posnemajo češko šolsko hujskanje. Slovenska „narodna“ stranka je nabila plakate po zidovju, v katerih je pričela hujskati proti nemški šoli. Zaničljivo, kulturi in ljudstvu sovražno nastopanje je to; zaničljivo zato, ker so sredstva zaničljiva in ker tudi končni cilj ni plemeniti; to hujskanje pa vpliva tudi proti napredovanju in blagostanju ljudstva in je torej škodljivo ter ljudstvu sovražno. Plakati na zidu, ki se proti nemški šoli nabijajo, so prava fotografija te šolske gonje. To so značaji, ki nimajo pomisleka, porabite najnižja, najnevarnejša sredstva in ki si izmislijo tudi lažnive cesarske izreke v svoje namene... Citajte te plakate in članke prvaških listov, v katerih se že čuti grožnja bojkota... Nagon k nemški šolski izobrazbi izvira želji starišev, da ogledajo svoji deci pot v življenje, da ji odprejo z znanjem jezika, ki ga govori velikanski narod z velikansko kulturo, pot v široki svet. Ta ljudski nagon je veličasten in le s hinarščino zamorejo prvaki proti njemu delati. Opozarjamo na sklepe „narodne stranke“, ki je prvotno sama poduk v nemščini zahtevala. Nemščine pa se naučimo le v nemških šolah; to nam dokazuje vsaki dan... Vsaki dan nam tudi dokazuje, da postane slovenski otrok v nemški šoli sposoben za boj proti hujskajočemu prvaštvu in da vzdržuje potem prosto zvezo z nemškim ljudstvom.“ — Tako piše nemški list. Mi potrjujemo resničnost teh vrstic do zadnje pičice. Kajti 90% slovenskega ljudstva je gotovo prepričanja, da je nemška šola korak naprej v razvitku tega ljudstva. 90% slovenskega ljudstva se zavzema za razvitek nemških šol! Vse nemške šole so prenapolnjene, na kolenih prosjajoče celo prvaški voditelji, naj se sprejmejo njih otroci v nemške šole. Nasprotniki nemških šol pa so v prvi vrsti hinavski popi, ki potrebujejo neumnega ljudstva in učitelji, ki so preleni, da bi se nemščine priučili. Tako stoji stvar. Z nami je ljudstvo!

iz Spodnje-Štajerskega.

Lažniki — razkrinkani! Kako nasramno so pisarili prvaški listi o mestnem gospodarstvu v Ptuj, samo da bi oblatili župana Orniga. Ljudje, ki niti do 3 šteti ne znajo, hoteli so soditi o finanah mesta. Pribili smo opetovano te laži, ki so se skuhale v pisarnah Jurtele, Brumena in pri Mahoriču! Župan Ornig pa je naprosil deželni odbor, naj napravi preiskavo. Ta preiskava se je zgodila in uspeh se je deželnemu zboru v daljšem poročilu naznanil. Temu poročilu naj posnamemo le glavne točke: Od l. 1894 do 1907 je resnično naraslo stanje mestnega dolga na 1,460,000 K. Ali z našim denarjem dolga je naraslo tudi aktivno premoženje mesta, tako da presega za večjo vsoto dolgove. Več dolga je torej, ali zato je tudi veliko več premoženja. In ta navadni račun ne razumejo ali pa počejo razumeti prvaški hujskaci, ki se redijo zgolj od laži! Kar je mestnih podjetij v Ptuj, se skoraj vsi izvrstno obnesejo. Kralnica in plinarna nosijo dobiček od 7 do 10%! To so na vsak način imenitni uspehi, na katere mora biti vsak pametni človek ponosen. Prvaki so tudi vedno lagali, da so doklade v Ptuj tako „grozno visoke“ in da jih je g. Ornig zvišal. Poročilo deželnega odbora pravi k temu: Preiskava je dognala, da so se doklade v občini od časa županovanja g. Orniga le enkrat od 30 na 40% zvišale. To zvišanje znaša letno okroglo 6000 K. Potrebščine občine pa so veliko bolj narastle, tako da bi se morale pri slabemu gospodarstvu doklade podvojiti; iz tekočih računov se je plačevalo zvišane svote za občinske potrebe, brez da bi se doklade povečale. Vse je torej zopet laž, kar so prvaki o dokladah pisarili. Glede knjigovodstva v občini pravi poročilo, da je popolnoma v redu. Balance občine so kazale še veliko slabšo sliko, nego je resnično stanje. Skontriranje

blagajne je našlo mestne denarje v polnem redu. Poročilo konča z besedami, da „nima po uspehu te preizkave deželni odbor nobenega povoda nadaljevati kakšno postopanje.“ To se pravi: vse je v naravnost vzornem redu in vse je nesramna laž, kar so pisali Plojevi, Koroščevi in Jurtelovi lističi. Popravili ti ljudi svojih laži seveda ne bodo. Ali za ves javni in pošteni svet je preiskava deželnega odbora dokazala, da deluje prvaštvo z najnižjimi, falotskimi sredstvi! S čistimi rokami in s čisto vestjo je prišel g. župan Ornič iz preiskave, — blato pa, ki so ga prvaki nanj metali, pade na obrekvalce nazaj...

Jurtela — Plojev varuh! V nedeljo je priredila „smešna zveza“ v Ptujju shod za zaklenjenimi durmi. Prostega, javnega shoda, kakor smo jih mi v volilni borbi v Ptujju vprizorili in na katere je imel vsako pristop, — takega shoda se Koroščevi pajdaši ne upajo sklicati. Kajti dokazalo bi se jim potem, da ptujski okraj ni in ne bo biti klerikalni. Pred durmi „Narodnega doma“ je stal trebušasti minorit in kontroliral ljudi, ki so posamezno, s sramežljivo povešenimi glavami capali v dvorano. Shod je imel namen, da se „Ploja obsodi“. Prišli so kot „sodniki“ modri Pišek, še modrejši Roškar in črni „nadsodnik“ dr. Korošec. Ploja seveda ni bilo, kajti bal se je Koroščeve palice in poslal je v svojo zaščito svojega zvestega varuha dr. Jurtela. In Jurtela je jokal in tarnal in grozil in pretil: pustite mi mojega srčka Ploja pri miru, vsaj danes ga še ne požrite! Jurtela je zlasti vplival na Brendiča, fajmostra Ozniča in druge. Ko vse to ni pomagalo, pa je dejal Jurtela, da „opusti vse delovanje za „narodno“ stvar in za volitve v ptujski okrajni zastop“, ako se izreče Ploju nezapucno. In tega so se črnuhi vstrašili, ker dobro vedo, da je Jurtela duša prvaške hujškarije v Ptujju. Tako se je obsadba Ploja „odgodila“. Potem se je vršil shod za tiste duševne revne ovčice, ki se pustijo danes še od farštva za nos voditi. Govorili so Roškar, Korošec in drugo nočno ptičje. Druge nesreče pa ni bilo...

Prvaški župan v Vosenicah (Saldenhofen) meni, da ima pravico, ljudi pretepevati. V navzočnosti nekega občinskega svetnika je šele pred kratkem nekega postopača pretepel, da je ta tulil kot žival. Nekega mizarja, ki ne zaničuje dobre kapljice, je pustil okleniti in ga je potem pretepel... Tu se pa res že vse neha! Ta župan ališiv v ječo! Mi opozarjamo orožnike in oblast na to nečuvano počenjanje tega suroveža!

Kako Benko-Cvenkaniča pozdravljajo. Te dni se je nahajal naš ljubljani Benko-Cvenkanič na kolodvoru v Rajhenburgu. Mnogo ljudi se je tam grozno norčevala iz tega smešnega poslanca smešne zveze. Za „hec“ so vpili ljudje „živio Benkovič“ in vihteli po zraku s pasjim bičem, da se je pobožni poslanec spominjal na Sernecevi obisk. Benkovič ima zdaj troje imen: 1. Benkovič Ivan iz Kamnika na Kranjskem. — 2. Cvenkanič in — 3. Benko-bič!

Samomor farskega agitatorja. V Šentilju (slov. gor.) se je zastrupil z arsenikom šafer Brus. Bil je eden poglobitvinih klerikalnih agitatorjev. Kadar stori kakšni naprednjak samomor, takrat pišejo klerikalni listi, da je „Štajerc“ tega kriv. Kdo je temu samomoru kriv? Pa še nekaj. Mi privoščimo pokojniku, da se mu je na zadnji poti zvonilo. Ali zakaj se dela razlike? Zakaj se ne zvoni vsakemu samomorniku, temveč le onim, ki so bili v življenju klerikalci? Zakaj?

Klerikalno „ljubezen“ kaže sledeče pisemce, ki ga nam je poslal prijatelj: — „Oprostite, da doslej nisem mogel naročnine poravnati, ker sem bil v denarnih slabih razmerah. Klerikalci so me namreč za več kot 800 K pripravili. Zdaj sem na lastnem telesu spoznal, da je „Štajerc“ resničen. Poprej sem imel tudi neko farsko kunjjo „Domoljub“, ali zdaj sem izpoznal klerikalni švindal. Bil sem tudi možnar filijalne cerkve. Ali ko je župnik izvedel, da sem naročnik „Štajerca“, me je takoj iz službe spodil. Pač klerikalna „ljubezen“ do bližnega! Ali storil mi s tem nič zalega, kajti zdaj se mi bolj godi. Tebi, „Štajerc“, pa ostanem zvest. — A. G.“ — Zatriranje naših somišljenikov rodi za nas lepe uspehe. Le tako naprej, črnuhi, in ljudstve vas bode kmalu izpoznalo...

Župnik iz sv. Marjete ob Pesnici je prišel po vzorcu svojih pobožnih tovarišev hujškati. Volitve v okrajni zastop se bližajo in zato misli ta črnosuknež, da sme — lagati in psovati. Preteklo nedeljo je pred cerkvijo moze nagovarjal, naj ja nobenega „nemškutarja“ ne volijo. Kaj je to, vi pobožni psovatelj, kaj je „nemškutar“? To je pač beseda, za katero bi vi lahko v luknjno prišli in ričet žajfali, kar bi se vam na vsak način zelo podalo. Tudi je lagal o okrajnem gospodarstvu na vse pretege. Neki pošteni posestnik je zato župnika vprašal, zakaj ljudem ne pove, da ima mariborski okraj že leta sem najmanjše doklade, namreč le 15%, medtem ko imajo drugi okraji 20, 30, 40 do 60%! Na to vprašanje ni vedel lažnivni kutar odgovora in jo je zato raje popihal. Župniku je tudi cestni mojster trn v peti. Ta mož je že 40 let v službi in vsled bolezni se mora voziti. Župnik je že dostokrat z njim karte igral, zdaj ga pa obrekuje. Sramota! Kaj briga župnika sploh okraj, ko niti vinarja doklade ne plačuje. Brigal naj bi se raje za svojo službo. Kmetje, ne pustite se zapeljivati od lažnivih kutarjev!

Župnik Čepin v Razborju je zajahal slavnoznani § 19 in nam je poslal sledeči zanimivi popravek: V smislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Župnik Čepin v Razborju“ v št. 36 Vašega lista z dne 8./9. 1907. 1. Ni res, da župnik ljudi psuje s „hudiči“, „luciferji“ in bog ve kaj še vse, res pa je, da teh besed ni proti ljudem nikoli rabil. 2. Ni res, da bi bil nekemu faranu očital, da ima „toliko otrok kakor praščiči“, res pa je, da župnik tega ni nikomur očital. 3. Ni res, da bi bil Čepin nekemu človeku rekel, da je pogubljen, ker ga je v „Štajerca“ dal, res pa je, da župnik tega ni nikomur rekel. — Razbor, dne 14. septembra 1907. — Vincenc Čepin, župnik.

Opomba; Popravek je lep, ali počakati hočemo, da odgovori nanj naš dopisnik, ki ima gotovo priče za svojo trditve. Sicer je pa zanimivo, da g. Čepin ni sam popravka pisal, temveč da mu je pomagalo tisto slavnoznano popravkarsko društvo, ki fabricira take čečkarije kar na veliko. Zato se tudi ne čudimo, da Čepin v popravku ne pove, kaj je pravzaprav rekel. On sam taji, da „ni res“ in „ni ras“. Pomenili se bomo o celi zadevi še natančneje. Doslej — adijo!

Župnik Muršič v Framu je kupil graščino grofa Schönborna. Torej, hvala Bogu, zdaj imamo tudi že župnike-graščake. Ali je pri kupni ceni kaj kmetjskega denarja?

Prvak — pobegnil. Poročali smo že v zadnji številki v telegramu, da jo je popihal bivši sollicitator in prvaški hujšak Anton Zock iz Šostanja v Ameriko. Zock je bil svoj čas sollicitator pri bivšem notarju Vinku Kolšek. Zock kakor Kolšek sta bila voditelja šostanjskih prvakov in sta pri vsaki priliki pokazala svoje hujškajočo klerikalno kri. Kolška je pred kratkem oblast od svoje službe odpravila. Zock pa je prišel slepariti, poneverjati, goljufati in kraati. Ko je dovolj nakradel, je jo popihal v Ameriko. Prvaki so že preje za njegove lumparije vedli, ali molčali so, kajti ko bi Zocka naznanili, povedal bi on marsikaj zanimivega. Pred očmi prvakov je ta mož goljufal in nikdo se ni upal, da bi ga prijel in izročil sodnji! Zock je osleparil zlasti prvaško „olepševalno društvo“ in „narodnogodbo“, vzel je ves gotovi denar teh društev seboj. Ali vsa ta sredstva so bila premala za lepo življenje onkraj velike luže. Pripravil je zato veliko sleparijo, ki se mu je tudi posrečila. Druga velika sleparija se mu ni posrečila. Okrajni hranilnici v Slov. Gradcu je predložil ponarejeno menico za 1200 K, a k sreči se mu denar vendar ni izplačal. Graško društvo „Selbsthilfe“ je pa za 1200 K osleparil. Zock je bil svoj čas že zaprt, ker je goljufal in ure kradel. In vendar je bil „vodja“ slovenskih kričačev. Torej, — zopet prvaška sleparija!

Okrajni zastop v Zg. Radgoni je imel 16. t. pod predsedstvom dosedanega na čelnika velezasluznega g. Franca Wratschko svoj občni zbor. Okrajni račun za l. 1906 in 1907 so se pregledali in se je blagajniku g. Zorzini izreklo zahvalo. Blagajniško stanje znaša po pokritju vseh dolgov 5000 kron. To je tisto „slabo gospodarstvo“, o katerem so barabski

prvaški listi toliko laži po svetu trosili. Badovedni smo, kakšno bode čisto blagajniško stanje, ko dogospodari enkrat sedanji prvaški zastop. — G. pl. Kodolitsch je opisal potem v navdšenih besedah velike zasluge dosedanega načelnika g. Wratschka in se mu je v imenu celoga okraja najtopleje zahvalil. G. Wratschko se je istotako celem okrajnemu zastopu zahvalil. Okraj gre zdaj v druge roke. Dal Bog, da bi ljudstvo vsled tega ne — trpelo!

Od mariborske porote. Dne 18. t. m. je stal pred porotniki viničarski sin F. Bergles iz Gorce zaradi uboja. 20. maja so prišli fantje k viničarju Gabrovcu, da bi plesali. Neki Koletnik se je opijanil in ni mogel več plesati; jenzil se je pa, ker je dekle z Berglesom naprej plesalo. Končno sta se oba fanta stepala in napoled je Bergles Koletnika z nožem ranil, da je ta 28. maja umrl. Za ta uboj je bil Bergles na 3 leta obsojen. — Ogoļufana tatica je viničarica Ida Kužnia iz Brega pri Ptujju Ukradla je svojemu očetu Reiser hranilnično knjižico v znesku 2.087 kron. Dala je knjižico nekemu pijonirju Rleser, ki jo je izročil zopet svojemu bratu, da bi ta dvignil na Dunaju denar. Ali fant je bil pameten in je denar sicer dvignil, ali sam obdržal. Stvar se ni dala pojasniti in obtoženka je bila — oproščena. — Hlapec Franc Godac iz Sestret je se stpel s Miho Kropičom in ga pri tej priložnosti ubil. Sedel bode zato 4 leta v ječi.

Kobiljo ukradli so posestniku F. Kirbu v av. Urbanu pri Ptujju. Kobila je 12 let stara bela, sivošekana in 400 K vredna.

Samomor roparskega morilca. K velezniku g. Suppanzu v Pristovi prišla je te dni neka kmetica in ga prosila, naj ji prečita nekako pismo, ki ga ji je pisala iz Nemčije njena hčerka. G. Suppanz je to storil. V pismu pa je stalo, da je zet kmetice izvršil na Nemškem roparski umor in pobegnil. Ko je Suppanz to bral, je šel ravno dotični zet mimo hiše. G. Suppanz je poklical orožnika. V hipu pa, ko so hoteli morilca aretirati, se je ta ustrelil.

Kradel je Joh. Ritonja iz Stareceste pri Ljutomeru bicikle. Orožniki so ga posadili pod ključ.

4130 oseb je obiskalo kopelj Rogaško-Slatino. Pač lepo število!

Iz zapora popihal jo je viničar Miha Pernat v Slov. Bistrici. Imel je urne noge in niso ga vjeli. Ali drugi dan se je pričel kecati in je prišel sam nazaj.

Ogled goveje živine v Slovenjgradcu se je zgodil 13. t. m. Premirano je bilo 16 bikov, 26 krav, 12 brejih telic in 13 komadov mlade živine. Dobili so za biko: zadruga v Šentilju (100, 50 K), zadruga v Št. Martinu (90 K), zadruga v Slovenjgradcu (220 K) g. K. Vankan (50 in 180 K). Za krave se je razdelilo 6 državnih premij v znesku 260 K, 5 deželnih v znesku 150 K in 15 okrajnih za 230 K. Za telice 12 okrajnih za 135 K in za mlado živino 70, 50 ter 40 K.

Nova šola za pletenje korb. Doslej se je korb za sadje, grozdje in druge razpoložljive v sosednih deželah nakupovalo. Ves ta denar bi lahko v naši deželi ostal, ko bi se ljudstvo malo poprijelo kulture vrb in pletenja korb. Deželni odbor štajerski je vidil važnost tega vprašanja, ki bi prihranil z zimskimi delom kmetom marsikateri stotak. Zato je sklenil deželni odbor uredničenje nasada vrb na 3 oralih posevca gospe Leskoshegg v Sp. Bregu pri Ptujju. Te 3 orale se bode v prihodnji jeseni rigolalo in spomladi 1908 z najboljšimi vrstami vrb nasadilo. Obenem se uredniči tudi šola za pletenje korb. Deželni odbor je pustil g. Franc Horvat iz radgonske okolice na c. kr. šoli za pletenje korb na Dunaju izobraziti in se je istega s l. septembrom kot mojstra nastavilo. Ta mojster bode v prvi vrsti obiskovalce viničarskih šol na Sp. Bregu pri Ptujju, v Silberbergu pri Lipnici in v Zgornji Radgoni v pletenju korb za grozdje, sadje in sploh gospodarstvo podučeval. Dne 1. decembra t. l. prične v Sp. Bregu 3 mesečni tečaj o tej stvari in se bode vse natančneje še oznanilo. Končno še omenimo, da je darovala c. k. vlada v te namene 100.000 komadov najboljših vrbnih mladikov iz državnih nasadov vrb pri Dunaju v vrednosti 200 K. To je pač dokaz da se zanima tudi vlada za to stvar.

Železnica Purkla-Sv. Lenart-Ptuj-Rogatec.

Naznanilo.

Za jesensko nasajenje 1907 se prodajo iz državnih rastlinskih šol sledeče vrste rastlin:

Smreke	1000 komadov	. . . . .	K 5—
Meceasen	" "	. . . . .	4:80
Črni oreh	" "	. . . . .	20—
Laški oreh	" "	. . . . .	20—
Akacija	" "	. . . . .	6—
Vrtni sadniki po kigr.	. . . . .		0:10

Kupci zato naj svojo potrebo pri ces. kr. okrajnem gozdnem nadzorništvu (k. k. Bezirks-Forst-Inspektion) v Mariboru javijo. Nepremožni posestniki dobijo te rastline tudi če samo upravne stroške povrnejo. Taki prosilci morajo spričevalo za uboge od občine doprinesiti.

Ces. kr. okrajno glavarstvo Ptuj, 17. dne septembra 1907.

Ces. kr. okrajni glavar:

pl. Prahl.

Viničar

s petimi pomožnimi osebami sprejme Heinrich Maltner, v Anbergu pri Mariboru.

2 trgovska učenca

zmožna nemškega in slovenskega jezika se takoj sprejmeta pri **Josef Presker-u** trgovina z mešanim blagom v Zrečah pri Konjicah.

Zenitna ponudba.

Privatni uradnik, 29 let star, želi se oženiti z gospodično, katera je dobra hišna oskrbnica in ima nekaj premoženja. Le resni dopisi ako je mogoče s fotografijo se izposijo pod naslovom „Dobro srce“ na „Štajerca“ za naprej poslati. Brez podpisani dopisi romajo v koš. 663

Ad št. II 35708/5247.

Razglas.

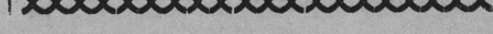
Z ozirom na razglas deželnega odbora z dne 5. septembra t. l., št. II 35708/5247, se naznani, da so visoka debla, kakor srednjevisoka vseh vrst jabolk v deželni sadjarski šoli v Gleisdorfu pri Celju popolnoma razprodani.

Gradec, 19. septembra 1907.

Štaj. deželni odbor.

Dobro idoča trgovina

z mešanim blagom, v dobrem položaju bližje cerkve se da za več let v najem. Ponudbe naj se vpošljejo do 15. oktobra pod naslovom „J. P.“ poste restante Gonobitz. 662

Železniško ministerstvo je naročilo terasno revizijo na to projektovano železnico. Revizijo bode vodil krajni glavar g. dr. V. Negbauer s pomočjo c. k. stavbinskega nadsvetnika F. Permitscha. Sicer se vrši tako-le: Dne 2. oktobra 1907 ob 11. uri 15 minut se snidejo člani komisije v Ptuj; zapisalo se bode mnenje zastopnikov okraja v. Lenart, Radgona in Zg. Radgona. Ob 11. uri se odpelje komisija od Ptujla v Sv. Lenart, kjer se bode zapisalo izjave zastopnikov okraja v. Lenart. 3. oktobra se odpelje komisija ob 11. uri iz sv. Lenarta v Ptuj. Tu se zapiše namere zastopnikov okraja in mesta Ptuj. Dne 4. oktobra ob 10. uri se odpelje komisija v Radgona.

Trgatev je že pričela in hvala Bogu, kar se toča in mraz pustila, je izborno. Od vseh krajev, iz ptujске okolice, Bizeljskega, Ljutomer, Gornj. goric itd. se poroča, da je letošnje vino v glade na kakovost izborna kapljica.

Posestvo „Willkommhof“ pri Jarenini je te dni gorelo. Mariborska požarna bramba je ogenj v 2 urah omejila, tako da je le lepa stanovalna hiša uničena. Požarniki so težko delali. Parna brigada je šla čez kolesa v ilovična tla. Šele čez jutro so jo mogli dvigniti.

Moža ovadila. Žena Franca Novaka iz Kozarjeva je ovadila svojega moža in Mihata Novaka, da sta ukradla na Ogrskem 1000 kron. Orožniki v Servnici Mihaela aretirali; ko so tudi Francuski hoteli prijeti, se je ta na cesti ustrelil.

Požar. V gospodarsko poslopje posestnika Bretkoviča v Selah pri Brežicah je udarila strela. Požar so hitro pogasili in je škoda s zavarovanjem krita.

Iz Koroškega.

„Š-Mirovi“ lažniki. V volilnem boju je bil ljubljanski „Š-Mir“ najbolj falotski list. Lagal in obrekoval je tako nesramno, da se je stula njegova pisava celo lastnim pristašem. Po besedi „piko“ je imel „Š-Mir“ na g. Jos. Krassnigga iz Svetnevasi, moža, ki je pri prebivalstvu v občini spoštovan vsled svoje poštenosti in sposobnosti. Ker se g. Krassnigg kot pošteni in odkar ni boji, tudi kakšnega celovškega pravnika dohtarčka ne, povedal je svoj čas Brejca par grenkih resnic. „Š-Mir“ se je seveda držal za ljubljanskimi porotniki in je opoval na prav rokovnjaški način g. Kraanigga, češ da je ta „razbojniško napadel“ Brejca. Pred porotnike ni mogel g. Krassnigg tožiti, zlasti zato ne, ker je odgovorni urednik „Š-Mira“, bogi revček Peter Košak, izjavil, da ni vidil nobenega članka. Tožil pa je Petra pred ljubljanskim sodnijo, češ da je isti kot odgovorni urednik zanemaril svojo dolžnost. In zdaj so napravili „Š-Mirovi“ svoj „trik“. Slamnat Peter je nakrat zopet dejal, da je vedel za dohodni članek. Vsak pošteni človek vidi iz tega, da se „Š-Mirovi“ lažniki bojijo resnice in sodnje. Katoliški urednik Peter katoliškega lista „Š-Mira“ je torej sam pred sodnijo priznal, da je lagal. Torej je laž dovoljeno sredstvo pri farski bandi. To bodi pribito! Fej!

Farška lažnivost pribita. Župnik Karl Kirchmajer v Črni je bil svoj čas obsojen, ker je g. Tomaža Färber na podlagi „Mirovih“ lumparij žalil. „Mir“ je prinesel namreč o g. Färberju nesramne laži, dobro vedoč, da ga nikdo pred ljubljanskimi porotniki tožil ne bode. Ko je pa Kirchmajer to ustmeno ponavljal, privleklo se ga je pred sodnijo in mož je bil obsojen. Kirchmajer pa ni bil stem zadovoljen temveč se je raje pri-tožil! Beke! je tudi, da hoče svoje lažne trditve tudi dokazati. Pa ni šlo! Niti pičice „Š-Mirovih“ nesramnih trditve ni mogel ta zapeljani „duhovnik“ dokazati. Zato je bila prva sodba potrjena. S tem je dokaz prinešen, da je duhovniški „Š-Mir“ nesramno obrekoval in lagal. Raznašalec njegovih laži Kirchmajer je to čutil. Fej vsem lažnikom!

„Š-Mirove“ laži iz Svetnevasi postajajo z grozno neumne. Človek se mora smejeti, kako otroško-bedasto si skuša „Š-Mir“ pridobiti vpliv pri tistih ljudeh, kateri slišijo travo rasti. Tako je poročalo to farsko motovilo pred kratkim, da je občina Svetnava podpisala peticojo za slovensko univerzo. Župan v Svetnevasi pa je potrdil pod lastno svojo besedo, da ni take peticije nikdar podpisal in je s tem nesramna lažnivost te farske cunje dokazana. Tudi laže „Š-Mir“,

da je šparkasa v Svetnevasi 50 K za „učiteljski dom“ darovala. To je seveda tudi iz trte zvito, kajti Svetnovaščani bi se sramovali, dajati svoje denarje v namene prvaških hujskačev. Sicer pa v Svetnevasi niti šparkase ni. Tako laže „katoliški list“, da bi spravil Svetnovas v sramoto. Pa ne bo šlo, ne bo šlo. V Svetnevasi ne bode zraslo farsko drevje v nebesa!

Iz Glinj na štacionu „vojaškega telefona“ se nam še tole naznani: Mi „nobiclerji“ našega manevra nismo slišali „oblozanje“ in imamo še en „šorf“ patron. Ljubi „Štajerci“, naj, da ga v Glinjah prej da na urlaub gremo, „dov vstre-limo!“ (Se dovoli!) — Pmmmm: Glinsko prvaštvo je res vse „pobito“. Ni videti, da bi kdo pred durmi stal. Tudi pri oknah nobeden vun ne „špega“. Vse je tiho v hišah in po vasi. Le redkokdaj zamerkaš kakšnega „na pol mrtvega“ na cesti in še ta gleda spod klobuka tako, kakor bela žena, ki nima oči. V temni noči pa frkajo okoli „groba“ prvaški špeglarski „čuki“ in pojejo:

Tako smo „piške“ ljubili,
Da smo „kljunčke“ zgubili. . .
Prej da pa za Tončkov „raufnik“ spat gredo, še mimo farovža zaubajo:
„Pridem pod hankič,
Pa vržem en amčič,
Vržem po dva, po tri — —
Pa še „antverti“ ni!“ . . .

Porotno sodišče v Celovcu. 16. t. m. je pričelo zasедanje porote. Kot prvi je prišel na obtožno klop Markus Lužnik iz Globasnice, ki je v političnem prepiru in vsled večnega prvaškega hujskanja posestnika Zirgoja ubil. Pisali smo svoj čas o temu uboju, za katerega je hotel „Š-Mir“ naprednjake odgovorne narediti. Ker se Lužniku ni moglo dokazati, da je imel namen uboja, bil je obsojen le na 5 mesecev zapora. „Š-Mir“, poročaj svojim čitateljem to novico! — Marija Jarz iz Prebla je porodila 8. septembra 1906 otroka, ga zadavila in vrgla v neki vodnjak. Nečloveška mati je bila obsojena na 3 leta težke ječe. Mesar Pingatl se je hotel oženiti, ali manjkalo mu je denarcev. Zato je vlijvil v poštni urad v Zgornji Beli in ukradel 6470 K. Zato bode sedel 6 let v ječi. — Pri kartanju je udaril šošarski pomočnik Štefan Schwarz iz sv. Jakoba Jurja Jaritza po očesu, da je ta oslepil. Porotniki ga pa niso obsodili in je bil oproščen. — Radi poštnih tatvin je bil obsojen Bernart Glinschegg iz Št. Vida na 1 leto težke ječe.

Nesreča. Vlak je povozil v Pörschachu 16 letno hčerko dunajskega fabrikanta Lafaire. Prijeti dezertler. V Zg. Borovljah so prijeli dragonskega beguna R. Kaiser iz Wiener-Neustadta.

Po svetu.

Ljubi „Štajerci“! Neki poljski jud je hotel priti k dunajskemu zdravniku profesorju Fuchsu. Ali znano je, da ta zdravnik ne sprejema judov, ker ti preveč — smrdijo. „No, temu se da pomagati“, si misli jud in gre v prodajalno parfuma; zahteval je tekočino, ki tako močno diši, da se izgubi vsak drugi duh. Dali so mu neko močno dišečo esenco, s katero si je jud vso obleko poskropil. Potem stopi v zdravnikovo sobo. Po sobi je tako zadisalo, da je vse kihati pričelo. Ni čuda, da je prijel sluga juda in ga sunil skozi vrata. Pod stopnicami obstoji jud in pravi: „Vraga, — smrdeti se ne sme, dišati se tudi ne sme, — kaj pa se naj stori?“

Loterijske številke.

Gradec, dne 21. september: 28, 60, 23, 9, 24, Trst, dne 14. september: 9, 18, 55, 8, 81.

Posestvo tik mesta Ptujja z novo hišo obsegajoča 4 sobe kuhinjo, kamro za jedila in kleti, gospodarsko poslopje in vrt za zelenjavo in vrh tega v bližini 4 oralov zemlje se takoj proda. Kupci naj se javijo v Gornem Bregu pri Ptujju 21. 675

Hlapec

za pivo vožnjo (Bierführer) kateri bi imel tudi hišna opravila za oskrbeti, sprejme se takoj pri Maks Straschill, na Bregu pri Ptujju. 677